

Financira
Evropska unija

TWINNING PROJEKT

POTPORA EU PARLAMENTIMA U BiH U POSLOVIMA EUROPSKIH INTEGRACIJA

INFORMATIVNI ČLANAK TWINNING PROJEKTA EU / NOVOSTI O PROCESU EUROPSKIH INTEGRACIJA

BOSNA I HERCEGOVINA NA PUTU PRIDRUŽIVANJA EU

► UVJETI ZA ČLANSTVO U EU

Ugovor o Europskoj uniji, u članku 49 propisuje da svaka europska država koja poštuje demokratske vrijednosti Europske unije i koja se obvezuje promicati ih, može podnijeti zahtjev za članstvo. EU procjenjuje spremnost zemalja kandidatkinja prema tri kriterija za pristupanje koje je definiralo Europsko vijeće 1993. godine u Kopenhagenu (tzv. „Kopenhagenski kriteriji“). Konkretno, to su:

- **Politički kriteriji:** stabilne institucije koje jamče demokraciju, vladavinu zakona, ljudska prava te poštivanje i zaštitu prava manjina;
- **Ekonomski kriteriji:** postojanje funkcionalnog tržišnog gospodarstva i sposobnost da se nosi s konkurencijom i tržišnim silama u EU;
- **Kriteriji pravne stečevine EU:** sposobnost preuzimanja i učinkovitog izvršavanja obveza članstva, uključujući pridržavanje ciljeva političke, gospodarske i monetarne unije.

Istodobno, kako je definirano u Europskom vijeću iz Madrija 1995. godine, od zemalja kandidatkinja se očekuje da razviju svoje administrativne strukture, a EU treba biti u mogućnosti integrirati nove članice.

U slučaju zemalja Zapadnog Balkana, dodatni uvjeti za članstvo postavljeni su u takozvanom „Procesu stabilizacije i pridruživanja“ (koji je pokrenut u lipnju 1999. godine i potvrđen na samitu u Solunu u lipnju 2003. godine), a oni se uglavnom odnose na regionalnu suradnju i dobrosusjedske odnose. Bilateralni sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju između EU i zemalja Zapadnog Balkana služe za njegovu provedbu.

► BIH I EU: KLJUČNE PREKRETNICE I NEDAVNA DEŠAVANJA

Prosinac 2010:
Bezvizni režim za područje
Schengena

Veljača 2016:
BiH podnosi zahtjev
za članstvo u EU

Srpanj 2008:
Potpisivanje Sporazuma o
stabilizaciji i pridruživanju
i stupanje na snagu Prvremenog
ugovora o trgovini

Lipanj 2015:
Stupanje na snagu Sporazuma o
stabilizaciji i pridruživanju

Svibanj 2019:
Komisija usvaja svoje Mišljenje
o zahtjevima o zahtjevu BiH za
članstvo u EU

Komisija je 29. svibnja 2019. godine usvojila svoje Mišljenje o zahtjevu BiH za članstvo u EU. Mišljenje i prateće Analitičko izvješće opsežne su analize koje obuhvaćaju sva tri kopenhagenska kriterija, uključujući 33 poglavljia pravne stečevine EU, kao i zaključke i potencijalne preporuke Vijeću EU u vezi s dodjelom kandidatskog statusa i otvaranjem pregovora o pristupanju. Identificirano je 14 ključnih prioriteta koje zemlja mora ispuniti u cilju otvaranja pregovora o pristupanju EU.

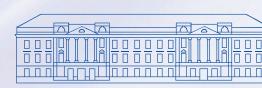
Projekat provodi konzorcij koji čine
Narodna skupština Mađarske, Parlament Austrije i Hrvatski sabor.

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYŰLÉS

HRVATSKI SABOR

Ovi prioriteti obuhvaćaju područja demokracije/funkcionalnosti (5 ključnih prioriteta); vladavine zakona (3); temeljnih prava (5); i reforme javne uprave (1). Počevši od Izvješća za 2020. godinu, Komisija će svoja godišnja izvješća o BiH usmjeriti na provedbu ovih ključnih prioriteta. Dana 15. listopada 2019. godine, Vijeće ministara BiH je na izvanrednoj sjednici usvojilo Akcijski plan za provedbu prioriteta iz Analitičkog izvješća Europske komisije. Akcijski plan sadrži 729 planiranih mjera za provedbu 115 prioriteta utvrđenih Analitičkim izvješćem Europske komisije. Dana 10. prosinca 2019. godine, Vijeće EU je usvojilo Zaključke o mišljenju Komisije. Ono pozdravlja ovo Mišljenje i poziva izvršna i zakonodavna tijela na svim razinama vlasti da se počnu baviti ključnim prioritetima navedenim u Mišljenju. Dana 26. ožujka 2020. godine novu metodologiju proširenja odobrili su šefovi država i vlada zemalja članica EU te će metodologija stoga biti provedena u praksi.

► PODRŠKA EU KLJUČNIM SEKTORIMA U BIH 2014–2020.

► ULOGA PARLAMENTA U PRISTUPANJU EU

U procesu pridruživanja EU parlamenti igraju ključnu ulogu u sljedećim područjima djelovanja:

- **Zakonodavna funkcija:** zadaci usklađivanja zakonodavstva, prenošenje pravne stečevine EU u zakonodavstvo zemlje.
- **Nadzorna funkcija:** uz nadzor nad izvršnom vlašću tijekom cijelokupnog pregovaračkog procesa, stajalište koje zastupa vlada trebalo bi se temeljiti na potpori koju dobiva od parlamenta.
- **Informativna funkcija:** U Ugovoru o Europskoj uniji navedeno je da su zemlje koje podnesu zahtjev za članstvo u EU dužne poštivati njene demokratske vrijednosti i zalagati se za njihovo promicanje. Parlamenti i zastupnici/ delegati bi trebali podizati svijest o europskim pitanjima kroz jačanje otvorenosti i transparentnosti parlamentarnih aktivnosti povezanih s pristupanjem EU.
- **Zadaci koji se odnose na međunarodnu i međuparlamentarnu suradnju:** parlamentarna diplomacija, suradnja s nacionalnim parlamentima država članica EU, kao i s Europskim parlamentom i drugim institucijama EU mogu ojačati i ubrzati proces integracija.

► PARLAMENTARNA TIJELA POSVEĆENA POSLOVIMA EU

- **Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje** je zajedničko tijelo Europske unije i država potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Utemeljen je radi parlamentarnog nadzora nad provedbom Sporazuma i ostvarivanja političkog dijaloga na parlamentarnoj razini. U Mišljenju Komisije iz svibnja 2019. godine navodi se da parlamentarna dimenzija SSP-a ne funkcioniра pravilno te se zahtijeva da se osigura rad ovog Odbora.
- **Zajedničko povjerenstvo za europske integracije** koje čine zastupnici i delegati obojih doma (12 članova). Njegove odgovornosti su regulirane Poslovnicima o radu obojih doma Parlamentarne skupštine BiH.
- **Povjerenstvo za europske integracije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i Povjerenstvo za europske integracije Doma naroda Parlamenta Federacije BiH**
- **Povjerenstvo za europske integracije i regionalnu suradnju Narodne skupštine Republike Srbije**
- **Povjerenstvo za europske integracije Skupštine Brčko distrikta**

► KLJUČNI DOKUMENTI

- **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju** između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane iz 2008. godine;
- **Mišljenje Komisije** o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u EU iz 2019. godine;
- **Analitičko izvješće** uz Mišljenje Komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji iz 2019. godine;
- **Akcijski plan** za provedbu prioriteta iz Analitičkog izvješća Europske komisije za 2019. godinu;
- **Zaključci Vijeća** o mišljenju Komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji iz 2019. godine
- **Nova metodologija** proširenja Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i odboru regija - Unapređenje pristupnog procesa – Vjerodostojna perspektiva EU za Zapadni Balkan
- **Izvješće Europske komisije o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu**